

HASŁO **PODWAWELSKIE**   **TYGODNIK BEZPARTYJNY**

Prenumerata: miesięcznie 1'35 zł. —
 kwartalnie 4'00 zł. — półrocznie 8'00
 —: Rocznie 16'— zł. —:

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Kraków, ul. Stolarska 6, tel. 11018
KONTO CZEKOWE P. K. O. Nr. 409-580.

CENY OGŁOSZEN			
1 strona wiersz	75	groszy.	
Kronika	50	"	
Nadesłane	40	"	
Zwykłe	20	"	

„PAMIĘTAJ, ŻE JEŚLI COKOLWIEK KUPUJESZ U ŻYDA LUB SPRZEDAJESZ ŻYDOWI, DAJESZ MU ZARÓBEK I TYM ZARÓBKIEM POWIĘKSZASZ MAJĄTEK ŻYDOWSKI, A ZMNIJSZASZ NASZ MAJĄTEK POLSKI”.

5 względnie **10** % rabatu udziela każdemu kupującemu za okazaniem
 10 kwitu prenumeraty „Hasła Podwawelskiego”

MAGAZYN NOWOŚCI DLA PAŃ
L. Jasiński, Kraków, Rynek Gł. 42. (linja A-B)

Rabatu 5 % — 10 % za okazaniem kwitu prenumeraty „Hasła Podw.” dla P.T. Prenumeratorów
 udziela wytwórnia obuwia „Franko” Kraków, Florjańska, 29, (w sieni)

Biada zwyciężonym!

Niechęć Szekspira do żydów, jest niewątpliwą i zaznaczoną wyraźnie nie-tylko w „Kupcu weneckim”. Epitet Jew pojawia się u niego często i to zawsze w znaczeniu ujemnem i pogardliwym. — Przykładowo możnaby przytoczyć wiele z rozmaitych utworów dramatycznych. —

Ograniczam się do jednego: w „Mak-becie” w scenie czarownic na początku IV aktu, pomiędzy rozmaitemi wstrętnymi ingredjencjami, — które czarownice wrzucają do kotła, jest wymieniona także: wątroba bluźnierczego żyda (Liver of a blaspheming Jew). Słowo liver ozna-cha zaś u Szekspira nie tylko „wątrobę”, ale pewne właściwości usposobienia, skłonności, uczucia, np. „odwagę”, których to skłonności siedzibę upatrywano w wątrobie człowieka (por. L. Piniński „Shakespeare”, cz. II. str. 377).

Żydami brzydzą się wychrzczeni żydzi.

Heine, choć sam był wychrztą, brzydził się wielu skłonnościami żydów. Co więcej — w twórczości Heine’go spotykamy o żydach zdania tak ujemne, że niekiedy antysemita nie użyłby podobne go zwrotu.

„Pomiędzy ludźmi, którzy w ciągu dziewiętnastu stuleci w sposób niewątpliwy objawili swą niechęć do żydów — pisze L. Piniński w dziele o Szekspirze, spotykamy najświetniejsze imiona, które ludzkość w dziejach twórczości umysłowej na rozmaitych polach, w pierwszym rzędzie się szczyci. Oto np. dzie-sięć takich nazwisk z rozmaitych okre-sów dziejów świata: Tacyt, Klemens Ale-ksandryjski, Dante, Giordano Bruno, Shakespeare, Voltaire, Goethe, Schopen-hauer, Mommsen i Ryszard Wagner”.

Cóż na to powiedzą żydzi i szabesgo-je? ci, co to głoszą, za publicystami, jewrejskimi, że wszelki objaw niechęci w stosunku do żydów jest tylko dowo-dem barbarzyństwa i wyuzdania.

Tak — dziewiętnaście wieków potępi-ło żydów przez usta myślicieli różnych obozów.

Zatrwożyć się trzeba, że XX w. przez ideę równouprawnienia gojów z jewre-jami podpisał dekret powolnej zagłady. Na dowód wdzięczności żydzi splugawili Rosję (bolszewizm), pozostałej części arjów gotują „jacejki”. „Dobra mater-jalne”, decydujące o sile w świecie, prze-chodzą coraz bardziej w ręce rasy o wie-czniejszej do wszelkiej spekulacji, a nierównie mniej skrupulatnej. Wojna światowa, którą żydzi traktowali jako przedsiębiorstwo ryzykowne wprawdzie, ale zyskowne posunęła ich wzrastające

stale wpływy i potęgę, można śmiało po-wiedzieć, o kilka stuleci naprzód. Umie-li uchylić się podstępnie od znacznie-szych ofiar krwi, a uzyskali w powikła-niu stosunków olbrzymie bogactwa a na-wet władzę. Dziś rządzą znaczną częścią świata (Rosją), a zczasem mają uzy-skać przewagę, może panowanie w innych krajach. Ale na przykładzie Rosji wi-

dzimy, że byłoby to połączone ze zgu-bą świata moralną i materialną. Nie mają oni bowiem ani daru organizacji państwowej, ani popierania wytwórczo-ści. Są żywiołem rozkładczym i nie u-mieją utrzymać zdrowych warunków moralnego, lub choćby tylko material-nego rozwoju społeczeństwa (L. Piniń-ski, tamże str. 380).

Biada zwyciężonym!!

„... od lat już przyzwyczaili się eksplo- atować bezkarnie ten kraj (Polskę) i to ich tak rozzuchwaliło, że zapomnieli o koniecznej ostrożności („Takim jest życie”, powieść, H. Mortęski, 1931 r. str. 300).

A więc, Redacy, do dzieła — do budo- wy Odrodzonej Polski!

Żydowska spółka pracuje dla swego rodu — na zagładę arjów i w rezultacie na zagładę siebie!

Or — Ost.

—:o:—

Żydzi o „polskim Hitlerze”.

Wiszące nad głowami żydostwa nie-bezpieczeństwo powstania narodów a-ryjskich do walnej z niem rozprawy, co uwidacznia się na Zachodzie Europy, w krajach, które dotąd nie znały kwestji antyżydowskiej, nie mówiąc już o Niem-czech, Rumunji, czy Austrii — poważ-nie zaniepokoiło żydów, którzy przeczu-wają, że ruch, jaki się zaznacza wśród społeczeństw aryjskich może mieć dla nich katastrofalne następstwa.

Żydzi w Polsce z niepokojem obser-wują rozwój antysemityzmu i spodzie-wają się dalszego jego wzrostu.

Żydowski „Moment” porusza rozwój judofobji wogóle a w Polsce w szczegól-ności. Zdaniem jego, można twierdzić, że w 1933 roku ruch ten znacznie wzmo-że się. Polscy judofobi rozpoczęli nowy rok pod znakiem wzmożonej propagan-dy przeciwyżydowskiej. Antysemita szu-kają wodza:

— „Polska judofobja szuka swe-go Hitlera, aby dał on jej swój stu-procentowy wyraz. Młodzi judofobi wyczuwają, że ruch przeciwyżydowski nie jest oczyszczony: jest 10 proc., jest 50 proc., a jest i 100 proc. Jest to jeszcze mieszanina nastrojów, tra-dycyj, przyzwyczajęń...

Po pewnym czasie Hitler polski zjawi się, lecz będzie on różnił się od Hitlera niemieckiego:

— „Nie będzie on miał programu 3-ciej monarchji, ani recepty na spo-łeczne dolegliwości, ani wielkich pro-jektów natury gospodarczej. Zato „program żydowski” będzie u niego rozwinięty we wszystkich szczegó-łach... Będzie znał na pamięć „Proto-kóły Mędrców Sjonu”, gdzie się wska-zuje, jak Żydzi mają ovladnąć świa-tem. Wyl'czy on wszystkich żydow-skich dziennikarzy, finansistów, dy-plomatów, którzy występowali prze-ciw Polsce dziesiątki lat temu. Z tego wyciągnie on wnioski...”

Wnioski te będą ostro uwypuklo-ne:

— „Te wnioski będą ostro, na spo-sób hitlerowski ujęte: wyniszczyć, wypędzić, zdławić, gdyż młode poko-lenie judofobów lubi słyszeć ostre i cięte określenia”.

W Niemczech judofobja nie jest dla kraju tak niebezpieczna, jak w Polsce, bowiem tutaj żydzi stanowią 10 proc. ludności:

— „Natomiast 100 proc. — judo-fobja w Polsce, gdzie żydzi stanowią

10 proc., jest to materiał wybuchowy dla kraju. To stwarza walkę wśród ludności, to podkopuje kraj, porzą-dek, każdą normalną funkcję społe-czeństwa...”

W Polsce judofobja jest zbrodnią:

— „Tam, gdzie 0,1 część ludności stanowią żydzi, judofobja jest zbrod-nią i ten, kto szerzy judofobję, agitu-je i podburza przeciw dziesiątej czę-ści ludności, winien być postawiony przed sądem i być unieszkodliwiony”.

„Moment” zapomniał, jak przed la-ty ośmiu określił rolę żydów w pań-stwach aryjskich niejaki Sruł Wagman na łamach „Naszego Przeglądu”:

— „Na wszystkich barykadach — swoich i obcych — stoimy, żywe po-chodnie rewolucji.

Twój ogień, płomienny krzewicie, podkładamy pod lamusy przeszłości, my, padpalacze starego ładu”.

Tak pisał Sruł Wagman, redaktor, członek loży „Bnei-Brith”, jak i Heft-man...

Czy samoobrona przed „podpalacza-mi” nie jest prostym nakazem narodo-wego bytu?

—:o:—

Masowe demonstracje

„Żelaznej Gwardji” w Rumunji.

Od dawna panująca w narodzie ru-muńskim niechęć do żydów, jako spraw-ców ucisku, wicherzeń, propagandy ko-munistycznej, nastrojów rewolucyjnych wśród spokojnego ludu rumuńskiego, przybiera na sile odkąd w kraju pow-stały silne organizacje antysemitckie, a

do rządu weszli ludzie stojący na ich czele, wybitni przywódcy antysemity-zmu rumuńskiego.

Ostatnio miasta rumuńskie, gdzie skupia się kapitał żydowski, stały się terenem wielkich antysemitckich demon-stracyj, które zaczynają przybierać

charakter masowego ruchu.

Na czele tego ruchu stoi organizacja antysemitcka „Żelazna gwardja”, która w każdym, większym mieście posiada swoje odgałęzienia. Ona też jest moto-rem ruchu antysemitckiego w całym pań-stwie.

Nie kupując u żydów zmniejszysz bezrobocie wśród rodaków pozbawionych możliwości pracy.

Onegdaj w Bukareszcie odbyły się liczne demonstracje przeciw żydom. Oddziały demonstrantów dochodzące do kilku tysięcy osób demonstrowały za usunięciem żydów z urzędów oraz za odebraniem dostaw dla wojska i samorządów żydowskim dostawcom. Równocześnie w Jassach, Braile i Kiszyniewie doszło do pogromów żydów na ulicach miast, przyczem demolowano sklepy żydowskie. W Jassach studenci zażądali od burmistrza, natychmiastowego ewakuowania pewnego do-

mu żydowskiego, położonego w śródmieściu, w bezpośrednim sąsiedztwie kościoła.

Gdy burmistrz się wzbraniał, około 1000 studentów i studentek w ciągu godziny zniszczyło zupełnie dom. Interwenjującą żandarmerję studenci przepędzili gradem kamieni.

W Braile człokowie „Żelaznej gwardji” zaatakowali dom, będący siedzibą żydowskiego stowarzyszenia, który też zniszczyli doszczętnie. Kilkanaście osób odniosło rany.

Jak widać, niezbyt różowo przedstawia się sytuacja żydów w Rumunji.

SKONFISKOWANO

—O:—

„Logiczne” bujanie i „czwarty” zaborca...

Dr. F. Rotenstreich — trybun żydowski — „na Sejm” — w artykule p. t.: „przeciw logice”, jaki zamieścił „Nasz Przegląd” w numerze z dnia 25 stycznia br. — usiłuje dowodzić, że przez zrealizowanie planu usunięcia żydów — Polska straciłaby znaczną ilość „konsumentów” wiejskich...

Czyli innemi słowy — osobiwy rodzaj zjadaczy polskiego chleba (bojkotujących rytualnie wieprzowinę — bardzo ważny produkt wiejski). Zbyt dobrze znamy swoje rdzenne środowisko i wiemy, że polski inteligent, czy robotnik, zatrudniony w handlu lub przemyśle — w miejsce żyda — ma daleko większy rozmach, jako konsument, wogóle, a w zapotrzebowaniu na produkty wiejskie — w szczególności — niż każdy przeciętny żyd, który rządzi się różnemi chimerami rytualnemi i ma za cel — zdobywanie jaknajwięcej majątku oraz wpływów, aż do rządzenia większością włącznie, a przytem ogłupianie „gojów”, jak to u-

siłuje czynić — trybun Rotenstreich przez swój artykuł w „Naszym Przeglądzie”, twierdząc, że odpływ żydów z Polski pogłębiłby kryzys...

My zaś jesteśmy przekonani, że gdyby na emigracji żydów Polska miała ponieść straty — to żydzi dawnoby to uczynili — np. z p. Grünbaumem na czele... Ale i ten wyjechałszy do Francji — szybko do Polski powrócił... Czy może ratować Polskę przed kryzysem, jako „konsument”?...

Ten, który w polskim Sejmie przy uchwalaniu ustawy, nie uwzględniającej żydowskich uroszczeń — wrzeszczał — „w tej chwili straciłicie Lwów!”... tj. wyrażając opinię, że lwowscy żydzi zdolni są oderwać od Państwa Polskiego pewną część terytorjum — przez zemstę... Na szczęście spotkał go zawód — no i zapewne rozczarowanie...

Ale który z naszych sąsiadów dałby więcej żydom? (Chyba po karku!)

A jednak, jaki szczery żyd — ten

Icek... Grünbaum... „Czwarty” zaborca... który po powrocie z Francji — odetchnął swobodnie w Polsce — i cały zamienił się w „trąbę jerychońską” — na terenie Sejmu i poza Sejmem, prześladowając wadze bezsensownemi interpelacjami... (domagając się od nich tego, co już dawno spełniły, albo znów tego, czego żadne władze nigdzie i nigdy nie mogą spełnić — jak np. dopuścić do supermacji żydostwa nad sobą).

A p. Rotenstreich — jak wynika z jego enuncjacji „naszo-przeglądowej” — usiłuje grać na „cymbałach” wiejskich — co jest rzeczą co najmniej spóźnioną (dawno już minęły czasy Jankiela), gdyż wieś bądź co bądź robi postępy i pachtu nad sobą — żydom nie odda — i idzie pod hasłem: „Swoj do swego po swoje” — dobrze rozumiejąc, że żydzi nikogo od kryzysu nie uratują — tak, jak pijawki nie uratują od anemji (nie-dokrewności).

„fama”.

Kasy bezprocentowe

ułatwiają żydom przetrwanie kryzysu.

W ciągu miesiąca stycznia odbywała się na ulicach miast, po domach i t. d. w całej Polsce, jak długa i szeroka zbiórka pieniędzy na żydowskie kasy bezprocentowe — „Gensilus Chedes” Żydzi postanowili zebrać 1 milion zł. oraz zjednać 85 tys. członków dla tych kas. Składki powinny być co najmniej 50 groszowe, a do kasy powinna należeć przynajmniej co druga rodzina w mieście.

Żydowskie gazety tak piszą o tych kasach:

„Nie wiem, co by masy żydowskie robiły bez natychmiastowej pomocy materialnej „Kas Bezprocentowych Pożyczek” — powiedział wielki pisarz żyd Szalom Asz. Prawie wszyscy działacze Kas pożyczkowych w Polsce powtarzają to za nim na konferencjach, w odezwach i przy każdej nadarzającej się sposobności.

Pożyczka pięćdziesięciu — stu złotych i dzięki temu mały kredyt w towarach jest często podstawą istnienia małego sklepiku, jest podstawą kupna lub sprzedaży towarów na wsi, jest podstawą warsztatu rzemieślnika.

Suma ta często umożliwia kupno konia lub krowy, z której pożyczkobierca czerpie całe swoje utrzymanie. Suma ta ratuje go przy wykupywaniu patentu lub przy opłacaniu zaległych podatków. Pięćdziesiąt — sto złotych, 4—5 miesięczne spłaty, to dobrodziejstwo dla tych, którzy mogliby się jeszcze jakoś utrzymać, pożyczając na 3—4 dni po 5—10 zł., gdyż zaoszczędza to tym ludziom niezliczonych nieprzyjemności i upokorzeń.

Cóżby robili ci właśnie żydzi w przeszło 300 osiedlach, w których niema innych instytucji pożyczkowych oprócz Kas.

W najlepszym razie udali by się do lichwiarza, któremu musieliby oddać pierwsze a z wykle ostatnie parę złotych, które zarobili.

Mówimy tu o 600 miastach z Kasami i wymieniamy olbrzymią wprost liczbę 100 tysięcy rodzin, korzystających ro-

cznie z Kas. Liczby te są bardzo wielkie, jednak nie dają dostatecznej oceny znaczenia Kas”.

Co się dzieje w świecie?

Przegląd ostatnich wydarzeń.

WIELKIE I MAŁE PAŃSTWA.

Anglik Simon irytuje się, że polityka Anglii bywa często w Lidze Narodów paraliżowaną przez małe państwa. Dlatego usiłuje stworzyć grupę 4 mocarstw z Francją, Niemcami i Włochami, któraaby decydowała o polityce europejskiej.

MAŁA ENTENTA RADZI.

Poufna konferencja delegatów państw Małej Ententy odbyła się w Genewie 24 stycznia. Miano poruszyć wiele spraw międzynarodowej polityki i kwestję transportów brońi z Włoch dla Węgier.

Wobec stałych ataków i niebezpieczeństwa, jakie zagraża Jugosławii ze strony Włoch, odbywają się w dalszym ciągu obrady Małej Ententy.

ZAGROŻONA JUGOSŁAWIA.

Włochy odnowiły na 6 miesięcy pakt przyjaźni z Rumunją. Włochy chciały skłonić Rumunję do paktu na 5 lat i do przyjęcia formuły neutralności na wypadek wojny włosko-serbskiej. Rumunja jednak nie przyjęła takiego zobowiązania.

GOSPODARKA ŚWIATA.

W Genewie obraduje podkomitet finansowy komisji przygotowawczej do światowej konferencji gospodarczej.

Istnieje zamiar powrotu do sztandar- du złota międzynarodowego, do zmiany polityki monetarnej, do równowagi mię-

Oto przykład solidarności żydowskiej! Nie koniec na tem. Żydzi czynią usilne starania, ażeby rząd zainteresował się w zasilaniu żydowskich kas bezprocentowych i biadają, że jego zasiłek roczny na te kary wynosi zaledwie 75 tys. złotych.

Na skutek zalecenia rządu i wpływów radców miejskich — żydów — pisze J. Grinbaum w „Hajncie” — kasy bezprocentowe otrzymały w 1931-32 r. zasiłku około 44 i pół tys. zł. Gminy żydowskie dają rocznie na kasy 80 tys. zł.

Żydzi muszą prowadzić w Polsce zdecydowaną walkę, aby państwo wzięło udział w pomocy na rzecz tych Kas.

— „Walka o to, aby państwo i samorządy spełniły swój obowiązek w stosunku do nas oddały nam równowagę naszych świadczeń, tak jak to one czynią w stosunku do innych obywateli, ta walka zaledwie rozpoczęła się. Musi ona być prowadzona dalej z największą energją...”

Tę walkę żydzi zapoczątkowali zaledwie:

— „Ta walka jest zupełnie nowa. Żydowska ludność w innych krajach — zachodniej i środkowej Europy oraz w Ameryce — nie prowadziła jej. Czy dlatego, że nie potrzebowała tej pomocy od państwa i miast, czy dlatego, że jej pojęcia o żydowskiej równowadze nie objęły pojęcia równości na polu ekonomicznym pomocy i samopomocy — jest to obojętne... Ta walka jest u nas w Polsce szczególnie ciężka, gdyż mamy tutaj do czynienia ze świadomością i prawie planowem wyzyskiwaniem ludności żydowskiej pod względem ekonomicznym i finansowym...”

Wbrew temu, co się dzieje na zachodzie Europy, żydzi żądają, aby państwo zwracało im oświadczenia opłacane na rzecz samorządu, a nadto, ażeby ze środków ogólnie — państwowych przyczyniało się do poparcia ich potęgi finansowej, źródła przewagi w życiu gospodarczym i znaczenia w życiu politycznym.

Kupujcie u chrześcijan!

Popelniasz grzech względem przyszłości narodu, zanosząc grosz swój do obcych!

Sensacyjne wyznania. Ze wspomnień żyda - przestępcy.

IV.

Potworne relacje o okupantach. W karty o ubranie i koszulę.

Wśród obrazków obyczajowych, opisanych przez Nachalnika, jednym z najsilniejszych jest epizod o **namiętności hazardu**. Było to wśród czeladników piekarskich i największą niepoahamowaną manją gry odznaczał się niejaki Mytrofan. Posłuchajmy, co o nim pisze Nachalnik:

„Karta mu szła jak nigdy; raz po raz zagarnął kilka banknotów. Wygrał też dwa garnitury; ci dwaj siedzieli już na stronie tylko w kalesonach... Mytrofan

wszystkich ograł... Teraz już pięciu siedziało na stronie, niemal nago. Nawet bieliznę przegrali. Mytrofan uwziął się jeszcze te nieszczerne kamasze wygrać. Chciałem go upomnąć, że już dość i że może wszystko teraz przegrać, jednakże, znając jego upór, dałem spokój; byłem jednak ciekaw, co z tego wyniknie.

Stało się tak, jak przewidywałem. Mytrofan począł przegrywać raz za razem. Nie upłynęła godzina a Mytrofan już siedział w kalesonach“.

Policja rosyjska na żołądźcie bandytów

Najfatalniej chyba wychodzi jednak na rewelacjach Nachalnika **policja rosyjska**. Posłuchajmy:

„Tak śmiało się kradło na prawo i lewo. **Policja należała do „doli“**, więc to **dodawało nam odwagi**. „Cwajnos“ zawsze wiedział, jak ma podejść do takiego dygnitarza: Temu, co krępował się brać **jawnie gotówkę** posyłał do domu podarki. Naturalnie, że tych podarków nie kupował... Innym posłał ładną kobietkę. Z upornymi, których potrzebował, starał

się przegrać w karty pewną sumę. Takim szczytowym graczem był pewien Al... ów.“

Moralność tych „stróżów porządku“ nie stała wyżej od złodziejskiej, — a kto wie, czy nie więcej jeszcze zasługiwali na miano nikczemników tacy, którzy swoją płatną przyjaźnią obdarzali tych, których mieli tępić — by ich potem niespodziewanie „zdradzić“, skoro nie zostali zaspakajani. Prostu... policja szantażowała przestępców.

Zydzi jako policjanci.

Szczegóły demoralizacji osiągnięto jednak wtedy, gdy do policji poczęło się brać... żydów. Autor, którego chyba trudno posądzić o... antysemityzm, pisze o tej policji tak: „mając pieniądze, wszystko da się zrobić, a do tego z żydowską policją“ (str. 198), którą jak

w innym miejscu zaznacza musiał „opłacać często“. Ten sąd żyda o jego współwyznawcach, jako funkcjonariuszach państwowych winni sobie zapamiętać ci „ludzie dzisiejsi“, którzy głoszą, że „każdy obywatel ma równe prawo do służby państwowej“ i równie się do niej nadaje.

Bat na chłopca i więźniowie jako konie.

Niemal ooberwali w pamiętnikach Nachalnika i **niemieccy okupanci**. Jak się obchodzili z ludnością polską, o tem mówi taki urywek:

„Byłem raz świadkiem takiego zajścia. Mój zwierzechnik (Niemiec) wyrwał bicz z ręki chłopca i bił go za to, że ten nie chciał jechać prędzej po błotnistej drodze, by nie męczyć koni i tak już zmarnowanych. Chłop rzucił się tak gwałtownie na Niemca i tak go pobił, że ten stracił przytomność“.

A oto urywek, który przejść winien do historii:

„Pracy żadnej nie obawiałem się; nawet przez cały tydzień Niemcy orali ze mną. Zaprzęgnięto sześć więźniów do pług i cały kawał pola przy więzieniu poroaliliśmy“.

Sadysta i jego ofiary.

Niedolę więźniów maluje autor w najbardziej ponurych, miejscami **przeraziłych obrazach**. Najpotworniejsza figura, to dozorca więźniów, Niemiec Ról(!). Jego sylwetkę Nachalnik tak szkicuje:

„Bił on strasznie i torturował więźniów za byle jakie przewinienie. Z jakąś **sadyistyczną rozkoszą upajał się jękami katowanych**. Podczas egzekucji mierzył w najboleśniejsze miejsca. Oczy jego **iskrzyły się jakimś osobliwym, nie nadającym się określić blaskiem**. Szatański uśmiech wykrzywił wtedy jego zwierzęce usta“.

Pewno, że opis ten nie wyrósł z wdzięczności — lecz z pewnością nie jest to czcza kompozycja.

„Heldenfett“ z więźniów

Samobójstwa więźniów były na porządku dziennym. Nie było nawet tygodnia, by się ktoś nie powiesił.

„Gdy umarł jakiś rosły więzień posyłano go gdzieś koleją. Szepiano, że przesyłki to szły do Vaterlandu.

Przypuszczać możemy, że chyba na

wytapianie tłuszczu... (tzw. „Heldenfett“ który używano w ostatnim okresie wojny jako smary). Wskazuje to na fakt, że chudych grzebano na miejscu. Jaki zaś był stan wyżywienia, o tem mówi najlepiej fakt, że przeciętny nieboszczyk nie ważył więcej niż 30 kilo.

Kwiatki „kultury“ niemieckiej.

Potworne było obchodzenie się z więźniami w Białej Podlaskiej, gdzie z kilkuset więźniów przeżyło tylko kilkunastu.

Obraz „kultury“ barbarzyńców nie-

Ucieczka w krainie snów?

Samotność więzienia i jego niedolę kołły najlepiej sny... Sny, to jedyna chwila swobody.

„Dla więźnia sny są naprawdę balsamem w jego cierpieniu, bo gdyby nie to, życie długie lata w więzieniu stałoby się nie do zniesienia. Sny pozwalają więźniowi bujać po tak upragnionej jawie wolności. Po części działają kojąco na więźnia, urozmaicają mu jednostajne życie. Sny podają tematy do myślenia. Każdy więzień na swój sposób przewiduje ze snów dalsze wypadki swego życia. Więźniowie po długoletnim pobycie w mu-

mieckich uzupełnia opis tych Niemek, które „zwiedzały“ zakutych w kajdany więźniów i śmiały się z niedoli, dotykając jako „dowód odwagi“ — końców łanucha.

Kiedyrodzisię prawdziwy bunt?

Dla psychologii więźniów książka daje materiał bogaty. Ciekawą jest rzeczą, że autor jednak nie kwestjonuje potrzebne kary i słuszności istnienia więzień. Zwątpienie w sprawiedliwość ludzką i żądza zemsty zrodziły się dopiero wtedy w duszy więźnia, gdy go pokrzywdzono, zabierając przyniesioną mu żywność, przyniesioną przez dziewczynę (która go kochała, choć ją uwiódł — co sam uważał za swoją największą zbrodnię).

rach, śledzą sny z dokładnością i zainteresowaniem. Dochodzą w tym kierunku do takiej wprawy, że na podstawie tego, co sam nieraz słyszałem od wielu więźniów, opowiadających, co im się śniło i przepowiadających, co z tego wynika, muszę przyznać, że w większości wypadków, może zbiegiem okoliczności **przepowiednia sprawdziła się**. W każdym razie, lepiej odgadują, niż to czynią autorzy senników arabskich, egipskich i t. p.“

Ustęp ten stanowi niewątpliwie pierwszorzędny materiał dla psychologa.

Niezwykła rozrywka.

Najgorszą jest nuda podczas dnia, gdy spać nie wolno. Na jakie tam wpadano pomysły, byle czas zabić, o tem niech świadczy poniższy ustęp:

„Dla urozmaicenia sobie czasu codziennie postanowiłem złapać pewną ilość much i co dziesiątą muchę znaczyłem własną krwią, którą przez ukłucie igłą puszczałem sobie z palca; potem puszczałem ją zgóry przez okno. Później codziennie przy łapaniu świeżych much

oglądałem, czy niema na której mojego znaku“.

W innym miejscu dowiadujemy się jednak, że autor przeczytał około 1.000 książek. Zdaje się, że tak humanitarne były dopiero **więzienia polskie**, z którymi się jednak Nachalnik miał jeszcze zapoznać — mimo zapalu, z którym witał wypuszczającą więźniów, **wolną Polskę** i mimo ówczesnych dobrych zamiarów... i wogóle wdzięczności dla Polaków.

Demony zapełniające więzienie

Widocznie, silniejszym był nałóg przestępstwa, niż wszystkie dobre chęci i rozpamiętanie, z których na zakończenie podamy takie, nader trafne zdanie:

„**Złodziej, gdy ma pieniądze, rozum traci, a gdy odzyska rozum, już nie ma pieniędzy....**“

Alkohol, rozpusta i karty odgrywają rolę decydującą. Gdyby znikły te trzy czynniki rozkładu — z pewnością więzienia musiałyby się wyłudnić.

O tem pouczają nas wyznania „Urka-Nachalnika“.

—:O:—

Bat'a staje się firmą żydowską.

W PALESTYNIE JĄ ŻYDZI BOJKOTUJĄ A W POLSCE „WSPÓŁZYCIE“ CO NA TO P. DYR. KAPKO? — CO NA TO P. KIER. OPOLSKI? — POLACY CHCĄ PRACY.

Firma Bat'a w Palestynie niema szczęścia. W roku 1932 odbyły się tam wspólne wystąpienia szewców żydowskich i arabskich w sprawie tej firmy i „akcja ta solidarnie podjęta, skierowana była do rządu i uwieczniona została powodzeniem“. Tak pisze gazeta żydowska „Nasz Przegląd“ z dnia 1 stycznia 1933 w artykule „Sjonizm i Palestyna w roku 1932“.

Ciekawi jesteśny, czy Bat'a o tem wie? W Palestynie bojkot Bat'a przez żydów i to skierowany do rządu angielskiego, a u nas w Polsce „współzycie“...

Jednak to „współzycie“ nie potrwa długo, bo dyrekcja Bat'a w Żilinie (Słowacja) otrzymała już sprawozdanie z Jaffy, Tel-Awiwu i Jerozolimy i na pewno poczyni pewne kroki, aby doprowadzić do zgody. W Palestynie będą zajęci sami żydzi. U nas w Polsce zaczyna prasa podawać do wiadomości zażydzenie tej firmy, jak to uczynił tygodnik „Przewodnik Katolicki“ z Poznania z dnia 8 stycznia br., który wprost nawołuje do omijania tej żydowskiej firmy. Za nim idzie prasa warszawska (Wstęga) i „Hasło Podwawelskie“, które pierwsze zwróciło na to uwagę. Jak widać, społeczeństwo polskie nie jest tak jeszcze naiwne, aby się dało żydom opanować. Polacy będą tylko polskie

firmy popierać, bo te dają zarobek i chleb, nie pchać ciężko zapracowany grosz do kieszeni żydowskiej.

Chełmek się zbudzi i oczyści „prowincję“.

Ostatni artykuł „Hasła Podwawelskiego“ p. t.: „nowa fabryka Bat'y w Chełmku rujnuje polskie rzemiosło, a popiera żydów“ wywołał w Chełmku i w Chrzanowie wielkie poruszenie, jednak powiadają czytelnicy, że „to mało“ „że o Bat'cie można tomy pisać“, że ta „fabryka“... że „tam na stacji“... i tem podobne zdania, w formie pogłosek i różnych rewelacyjnych wiadomości, które zanim reporter „Hasła Podwawelskiego“ sprawdzi na miejscu, dobrzeby było, aby sami nasi sympatycy napisali do Redakcji, a czego mogą być pewni, że nazwiska ich (o ile będą prawdziwe, gdyż może być podejrzenie) pozostaną w tajemnicy.

Mogą być różne wiadomości, może być ten „druć“... tylko niech będzie to ściśle i oparte na prawdzie.

Jak widać Zagłębie oświęcimsko-chrzanowskie zostało poruszone. Powiadają jedni, że żyd Golberg nie z Oświęcimia tylko z Łodzi. Otóż stwierdzamy, że żyd Goldberg jest z Oświęcimia, tylko przyszedł do Chełmka z Łodzi, gdzie pono był kierownikiem sklepu Bat'a.

Ma się rozumieć, ten żyd Goldberg jest dzisiaj wielką figurą w fabryce Bat'a, rządzi się, jak powiadają, jak „ajn grosser purec“, bo jest nawet zastępcą samego dyrektora fabryki, p. Kapki, a jakąż „wielką“ rybą od różnych „spraw“. I on musiał przejść kurs przeszkolenia w Żilinie. Oprócz tego ma pracować jeszcze Königsberger, również młody, jak Golberg (Golberg ma 27 lat) i inni.

Jak słyhać, ma jeszcze wyjechać do Żilina nowy transport do wyszkolenia, bo to co jest, to jeszcze za mało. Ładnych wykonawców technicznych będzie miał p. Inż. Danek. Pogratulować!

Teraz jedno pytanie do p. Opolskiego, kierownika P. U. P. P. w Chrzanowie. Czy w fabryce w Chełmku mogą tylko pracować miejscowi? Jakoś jedni z Oświęcimia pracują, drugih się zwalniali, reszta się skarży że potrzeba tam mieszkac i t. d. (Np. p. Lużek).

Prosimy o wykaz pracowników Bat'a, chcielibyśmy przeglądać tych wszystkich tubylców z Chełmka i Chrzanowa.

Szewcy z okolic kiedy się ruszą? Przecież to o ich sprawę chodzi.

Czy my Polacy gorsi od żydów z Palestyny?

Chrześcijanin.

—:O:—

Polska dla Polaków — Palestyna dla żydów!

Na marginesie

Zdetronizowany król mocarzy żydowskich.

Kielce odświętnie przybrane przez ludność żydowską.

Za chwilę ma przyjechać wielki siłacz, wielki sztukmistrz, wielki syn ludu żydowskiego. Zakotłowało się, jak w ulu. Gorączkowe, krzykliwe oczekiwanie, wiściwe naturze żydowskiej. Co tam za rejwach, co tam za miny! Krzyk, hałas!...

Alści i on — on, król mocarzy, z zagranicy. Głośnie „wiwaty” żydostwa napełniają ulice miasta, któremi sławny, mocarz nad mocarze — żyd, przejeżdża na stadjon, gdzie ma dokonać zdumiewających rzeczy, dać dowód niesamowitej siły mięśni i wprost nieludzkiej odwagi.

Bilety rozkupiono — szerokie pole widowni wraz z przyległymi parkami obsiadło rozentuzjamentowane żydostwo, które nie omieszkalo też dać wyraz swej wyższości zaciekawionym tem wszystkim chrześcijanom z racji „taki wielki ludz, co Paryż, Londyn, Wiedeń zdobył on żelazny król siły — żyd!...” Łamie podkowy, zgina sztaby żelazne... Na widok tej siły huczy w żydowskim mrowisku — entuzjazm nie ma granic...

Po kilku punktach programu, kiedy radość i duma rozpierała piersi żydowskich widzów, a szał pychy i buty doszedł do zenitu — stało się coś — coś zupełnie nieoczekiwanego — jak grom z jasnego nieba... W pewnej chwili zbliżył się do „króla siły” p. Kowalski, kowal z przedmieścia Kielc, który widząc jak „król żelaza” niełatwo radzi sobie z potężną sztabą żelazną, — poprosił o nią.

W rękach kowala z pod Kielc gięło się żelazo, jak świeża różga wikliny, aż złamał je bez wysiłku i rzucił pod harde stopy króla... ale już powszechnego gwizdu.

W jednej chwili morze żydostwa onie miało — i tłumnie opuszczało stadjon, świadome porażki, upokorzenia.

Kowal spokojnie wrócił do swej kuchni, aby w cichości pracować na kawałek czarnego chleba.

Zagraniczna sława żydowska, co przywdziała kaftan zwycięzcy na arenach wielu miast Europy, czmyhnęła w myśnię dziurę — przed polskim kowalem.

Jakkolwiek od tego autentycznego zdarzenia dzieli nas szereg miesięcy, pamięć o polskim kowalu i żydowskim „królu żelaza” żyje między ludnością, a każdego żyda w Kielcach targa historyczna wściekłość, gdy mu kto wspomni o „trjumphach” żydowskiego mocarza.

Or. — Ost.

Kronika.

KALENDARZYK TYGODNIOWY. LUTY.

12. Niedziela — Starozapustna
13. Poniedziałek — Juliana, Katarzyny
14. Wtorek — Walentego b.
15. Środa — Faustyna m.
16. Czwartek — Juljanny p.
17. Piątek — Konstancji p.
18. Sobota — Florjana m.

—:O:—

Czarna karta.

Żydzi, uprzywilejowana kasta w Polsce z tytułu traktatu o mniejszościach, których synowie są sprawcami tragedji wileńskiej i lwowskiej — mają w historii polskiej czarną kartę. Tej karty, nietylko, że nie starają się wybielić i zmyać ale winy w nowej, Odrodzonej Polsce, ale przeciwnie coraz bardziej zuchwalstwo ich święci trjumfy, otrzymują przywileje i dochodzą do majątków, ze szkodą i upośledzeniem ludności rdzennej. Oni są awangardą przewrotu i siewcami komunizmu w naszej Ojczyźnie.

Zdrada narodowa ze strony żydów święciła trjumfy po upadku powstania styczniowego. Objawem szerzącej się reakcji były adresy wierno-poddanie, zainicjowane przez Moskali. Adresy zie-

Wysiedlenie żydów polskich z Niemiec!!!

Z chwilą przejścia władzy w Niemczech w ręce Hitlera wśród żydów polskich powstała niebywała panika. Oczekiwać należało, że według programu hitlerowców wszyscy żydzi, zostaną wysiedleni z granic państwa niemieckiego. Drugą przyczyną, budzącą nieopisaną wprost panikę wśród żydów, jest wieść szerzona przez prasę niemiecką, że uchwała sejmu pruskiego z lipca obiegłego roku zostanie wprowadzona w życie. Jak wiadomo uchwała ta dotyczy konfiskaty

majątków wszystkich żydów wschodnich kórzy przybyli do Niemiec po dniu 1 sierpnia 1914 roku. Wpływy ze skonfiskowanych majątków mają być obrócone na rozpoczęcie robót, celem zatrudnienia milionowej rzeszy bezrobotnych.

Szczególna trwoga opanowała żydów, pochodzących z Polski, którzy miliony (wywiezione z Polski) mają ulokowane w realnościach i bankach niemieckich, a którym grozi się natychmiastowym wysiedleniem z chwilą objęcia agend rządowych przez nowoutworzony rząd.

Żydowska prasa pociesza się tem i głosi, że konsulowie polscy w Rzeszy są zdecydowani bronić interesów żydów obywateli przed wszelkimi atakami ze strony nowego regime'u.

Tak się przedstawia w ogólnym zarysie sytuacja żydów w Niemczech. Jeśli nie potrafimy stanąć na wysokości zadania i zapobiec otwarciu granic dla żydów wysiedlanych z Niemiec — nowa fala żydostwa zaleje ziemię polską.

Alarmujemy!

Wpłać natychmiast miętaj o funduszu prasowym.
Prenumeratę na 1933 r.
Wyrównaj załegłość. Pa- —:O:—

jące służalczą i nikczemnym tonem, w szczególny sposób popierali żydzi i niemcy, osiadli na ziemiach b. Kongresówki.

„Naród żydowski, przedmiot niesłychanego ucisku w Rzeczypospolitej Polskiej dopiero pod berłem monarchów rosyjskich znalazł szczęście i dobrobyt” — pisali żydzi warszawscy do Berga — „Królestwo Polskie czarno splamiło się w obliczu twojem i całego świata! Gardzimy tem imieniem i jako wierni synowie Rosji uznajemy ją, jako jedyną i bepośrednią naszą ojczyznę, której prawami i władzą pragniemy być rządzeni” — oświadczyli żydzi tykocińscy. Żydzi z Suwałk prosili o wprowadzenie praw i urządzeń rosyjskich.

Setki adresów hołdowniczych złożonych przez żydów na ręce satrapy moskiewskiego, nie dadzą się wyrwać siekierą.

I my im tej nikczemności nie zapomniemy. Niepoprawni żydzi, jeśli stare grzechy względem Narodu Polskiego, uzupełniają nowemi przypiecztawami rozlaną krwią na ulicach Wilna i Lwowa.

N.

—:O:—

Ukraińcy z żydami przeciw Polsce.

Na półkach księgarskich ukazała się książka p. t.: „Obrona Lwowa 1—22 listopada 1933”. W książce tej z wstępem słowem Generała Juljana Stachewicza oraz przedmową Generała Bol. Połowicza i Prof. Stanisława Zakrzewskiego na str. 18-tej czyta się:

„Do szkoły Sienkiewicza znoszono wszystkie wiadomości z całego Lwowa, stąd dopiero odsyłano je do Naczelnej Komendy. Wiedzieliśmy więc od ochotników i kobiet, którym udało się przedostać na naszą stronę, o ruchach i siłach Ukraińców, o ich bestjałskiem obchodzeniu się z jeńcami i o tem, że żydzi biorą udział w walce po stronie Ukraińców i to całymi oddzielnymi oddziałami, że patroli oddziałów żydowskich są najbez względniejsze wobec Polaków.”

Następnie czyta się, iż mimo to:

„Gdzieś około 12 listopada przyszła, nawet do szkoły Sienkiewicza delegacja żydowska z tamtej strony pod dowództwem oficera z białą chorągwią i trębaczem z prośbą, by Szkoła Sienkiewicza prowiantowała dom sierot żydowskich. Oburzenie na żydów było tak wielkie między żołnierzami, że ledwie mnie się udało uchronić ich od zlinczowania (Płk. Karolowi Bozdzińskiemu, — dopisek piszącego). Pozdzierano im tylko białe opaski z czapek i podarto chorągiew, tudzież odebrano oficerowi bagnet, wyrzuciono ich ze Szkoły i na mój rozkaz pod bagnietami odprowadzono na tamtą stronę. Nawiasem mówiąc, już na kilka dni przed przybyciem delegacji kazałem zapatrywać sieroty żydowskie w żywność.”

Oto szczegół walki Ukraińców i żydów przeciw Polakom. Należy dodać, że książka ta została wydana przez ludzi wiarygodnych, a wszelkie w niej podane wiadomości są całkiem obiektywne.

Jak wobec takich faktów wygląda stanowisko „Słowa Polskiego”, które co jakiś czas, przy każdej sposobności, pisze o „Związku żydów uczestników wojny i walk o Niepodległość Polski?!!!

Z. Ł.

—:O:—

Jak mieszczenie w Przeworsku bronili się przed żydami...

Miedzy niewielu dyplomami pozostałymi w Magistracie miasta Przeworska z dawnych czasów, znajduje się jeden którego dosłowna treść brzmi: „Aleksander ks. Ostrogski, Wojewoda Wołyński. Na Tarnowie i na Przeworsku dziedzic. Dogadzając prośbie mieszczańców przeworskich, i przychyłając się do listu J. ks. Mości Pana ojca naszego warujemy to, aby od tego czasu nigdy na potem więcej żydów w Przeworsku nie było i mieszkac nie mogło, jeno dwie osoby, tj. dwa mytnicy z żonami i dziećmi swemi ale zięciów, bakatorów, przyjaćiół i innych osób żeby przy sobie chować i zabawiać nie będą mogli, okromia trzech sług żydów nie żonatych, których im dla doglądania młynów i innych potrzeba, z tychże trzech jednemu było rzezać tylko na potrzeby mytników żydów, a nie na sprzedaż wolno będzie.

Roku pańskiego 1594. przy bytności szlachetnie urodzonych J. M. Pana Jana Łączyńskiego, pisarza ziemskiego przemyskiego, J. M. Jana Świętosławskiego Pana Andrzeja Czechowskiego, Pana Jana Łepkowskiego i innych wiele dworzan i służebników.”

Z przywileju powyższego wynika, że już w roku 1594 mieszczenie przeworscy chcąc ratować swój stan posiadania, prosili o uregulowanie kwestji osiedlania się żydów w Przeworsku. Postanowienia jednak powyższego przywileju nie zostały w przyszłości dotrzymane, gdyż już przy obejmowaniu inwentarza przez rząd austriacki, po rozbiórce Polski było w Przeworsku przeszło 100 rodzin żydowskich, a wedle spisu ludności z 9. grudnia 1931 mieszkańców wyznania rzymsko katolickiego było w Przeworsku 5.964 osób, w tem żydów 1423, czyli 24% ogółu ludności.

Stan posiadania nieruchomości w śródmieściu, ilustruje klęska pożaru z kwietnia 1930, kiedy to cała północna część miasta spaliła się, w tem 38 budynków mieszczących 30 sklepów, 4 składy i jeden dom modlitwy, w których to budynkach spalonych mieściło się 74 rodzin. Wśród spalonych budynków nie było ani jednego domu należącego do katolika. Jeżeli chodzi o stan posiadania i własności w śródmieściu miasta Przeworska, to tylko siedm domów w rynku należy do katolików, reszta to wszystko domy i place budowlane, należące do żydów.

Komunikat „Psep”

Komunikat 5.

1) Członkiem może być każdy obywatel polski (ka) chrześcijański, który jest: a) emerytem (ką) państwowym lub samorządowym Rzeczypospolitej Polskiej. b) Urzędnikiem (czką) funkcyjnarjuszem (szką) Państwowym lub samorządowym w czynnej służbie Rzecz. Polskiej. c) Nadto członkami nadzwyczajnymi mogą być żony i dzieci oraz wdowy i sieroty po członkach zwyczajnych i nadzwyczajnych — przez dzieci rozumie się dzieci ślubne adoptowane — legitymowane przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz pasierby to samo dotyczy sierot.

2) Opłata wynosi jednorazowo: Wpisowe od osoby 1 zł., trzy wkładki posmiertne a 50 gr. t. j. 1.50 zł., wkładka roczna administracyjna 1.50 zł., — razem 4 zł. W razie śmierci jednego członka płaci każdy członek 50 gr.

3) Dnia 2 lutego b. r. odbyły się zebrania członków Filji Rej. Stow. „Psep” w Sucheju w Sali Magistrackiej, w Podlężu w domu prywatnym I Walne Zebranie, na którym uchwalono zawiązać Filję Rej. i wybrano Zarząd Filji Rej. Stow. „Psep”. Nowej placówce życzymy szczęść „Boże”!

4! Zawiadamiamy naszych członków iż otrzymaliśmy z Izby Skarbowej we Lwowie odpowiedź co do zwrotu nam 8% ściąganych z dodatku ekonomicznego — członkowie zainteresowani mogą otrzymać informacje w Zarządzie Stow. „Psep”.

—:O:—

W WARSZAWIE nagrodę literacką Min. Oświaty na rok 1932 przyznano Wacławowi Berentowi za utwór powieściowy „Wywłaszczanie muz”. Nagroda wynosi 10.000 zł.

WE LWOWIE wybito szyby w mieszkaniu prof. Czernego i w redakcji pisma „Słowo Polskie”. (Prof. Czerny popierał wniosek min. Jędrzejewicza w sprawie reformy szkół akademickich).

NA ŚLASKU rośnie wrzenie wśród rolników. Żądają zwołania kongresu.

W Kościerzynie na licytacji dokonanej przez Urząd Skarbowy sprzedano z zapasów jednej firmy 61 par obuwia za 57 zł.

POD TROKAMI na Wileńszczyźnie doszło onegdaj do krwawego starcia straży granicznej z przemytnikami. Jeden z przemytników zabity.

NA WILEŃSZCZYZNIE litwini wykupują masowo nieruchomości.

—:O:—

KANCLERZEM RZESZY został mianowany Adolf Hitler, zaś jego zastępcą von Papen.

ODZYDZANIE NIEMIEC. — Minister Oświaty w Turynji udzielił dymisji dyrektorowi opery w Weimarze (Opery Wagnera) dr. Pretoriusowi za to, że poślubił żydówkę. Jednocześnie usuniętych zostało z opery 10 aktorów-żydów, wśród nich słynny śpiewak żyd Emil Fischer.

ODROCZONA AKADEMJA. — Na skutek napięcia po ukonstytuowaniu się rządu Hitlera akademja jubileuszowa na cześć Bialika, która wczoraj miała się odbyć została odroczone.

SOWIETY. — Budżet sowiecki przewiduje 34 miljardy 600 milionów rubli dochodu i 33 miljardy 500 milionów rozchodu. Wydatki na armję zwiększono o 230 milionów rubli.

Zdobądź się na tyle silnej woli, by ominąć żydowski sklep, a przyczynisz się do stworzenia polskiego kapitału

NA SYBERJI — wybuchło powstanie. Udział w powstaniu bierze podobno kilkadziesiąt tysięcy włościan. W szeregu miast władze sowieckie ogłosiły stan oblężenia. Miasta otoczone wojskiem.

KOMUNIZM W ANGLJI. Cała partja komunistyczna angielska liczy zaledwie 3.240 członków. Jest to liczba zbyt niska wobec milionów robotników, wśród których jest już półtrzecia miliona bezrobotnych. Angielski robotnik trzeźwo myśli i nie widzi, ani szczęścia, ani ratunku w bolszewizmie, dlatego się do niego nie garnie.

ZAMARZŁO 380 ŻOŁNIERZY CHIŃSKICH. — Na górze Takuszan, w straży wojskowej, w pobliżu granicy koreańskiej znalazł wywiadowczy oddział zwłoki 380 zmarzniętych żołnierzy chińskich.

KOŚCIÓŁ ZE SZKŁA. — W osadzie farycznej Tubize, w okolicach Brukseli (Belgji) ukończono budowę kościoła, który poczynając od fundamentów jest cały ze szkła i stali.

—:O:—

KĄCIK

O CZEM NIE CZWIERKAŁY WRÓBLE NA DACHU.

W dniu dzisiejszym zatrzymał się przez kilka godzin w naszym mieście, w przejeździe z Palestyny do Zakopanego delegat na „Makkabiadę” p. Machabi Krisismacher.

Powitany został przez szczerze zapelniających dworzec członków Stowarzyszenia Bankrutów z premedytacji, przyczem przy wysiadaniu z wagonu odegrało na powitanie „dostojnego” gościa znany „utwór muzyczny Rebeka”.

Po przyjęciu urządzono na jego cześć przez Związek Dyrektorów z placą ponad 5.000 zł. mies., oprowadzano p. K. po mieście, pokazując mu „nasze” osobliwości. W zameczku Esterki na Łobzowie z wielkiem zainteresowaniem przysłuchiwał się historii z zamkiem związanej, gdzie też wyrzekł słowa o historycznym znaczeniu — „Tutaj macie raj”.

Wieczornym pociągiem odjechał p. Krisismacher w dalszą drogę, żegnany radośnie przez Zarząd Z. U. P. U. wraz z zarejestrowanymi w nim już wykreślonymi falangami bezrobotnych pracowników.

Z dobrze poinformowanych źródeł dowiadujemy się, że p. Krisismacher jest jedną z najczynniejszych osobistości w pracy nad gospodarczą „przebudową” państw całego świata.

Arsen.

—:O:—

Odpowiedzi Redakcji.

WPan „fama” — Stawiszyn — Za nadany artykuł dziękujemy. Dwa poprzednie nie zostały zamieszczone ze względów cenzuralnych.

WPan M. M. — Biecz — Uwagi Sz. Pana są zupełnie słuszne. Poruszona myśl jednakowoż powoli realizuje się, o czym świadczą nowozałożone związki gospodarcze jak n. p. „Chrześcijański Front Gospodarczy” w Krakowie i t. d. Nasz zakres działania obejmuje inną, niemniej ważną dziedzinę.

WPan A. O. — Sidzina ad Jordańów. Nadesłany artykuł otrzymaliśmy, nie możemy go jednak wydrukować, ponieważ cenzura zabrania poruszać wiadomej kwestji, przynajmniej na razie.

WPan Z. Z. — Borszczów — Za cenny materiał serdecznie dziękujemy. O ile byłoby możliwem, prosilibyśmy o dalsze na ten temat uwagi i wyjątki.

—X—

Na fundusz prasowy złożyli:

WP. N. N. Tarnów, 2.—
WP. Jan Jędrzejowski Myślenice 1.—
i zebrał od WP. J. R. Kraków 1 zł. i WP. K. Kalitński Lwów 1 zł.
WP. Stanisława Pilcha Myślenice —.50
WP. Jana Górnikę Myślenice —.50
WP. Stanisława Kutrzeby Myśl. —.40
WP. Władysława Dudy Myślenice —.50
WP. Józefa Góralika Myślenice —.50
WP. Józefa Maselko Myślenice —.50

Wszystkim powyższym osobom składamy serdeczne podziękowanie „STARO POLSKIEM BÓG ZAPŁAĆ”.

—:O:—

Zniesienie autonomii uniwersyteckiej leży w interesie żydów.

Żydzi wszelkimi sposobami usiłują przekonać opinię publiczną, że zniesienie autonomii uniwersyteckiej nie leży w ich interesie.

Żydowski „Nasz Przegląd” tak pisze: „Endecja wpadła na nielada pomysł. Wmawia społeczeństwu, że ograniczenie autonomii wszechnic zamierzone jest z powodu żydów, a zarazem perswaduje rządowi, że nie opłaca się z powodu ży-

dów zadzierać z większością profesorów, oraz ze społeczeństwem, dla których oni są powagą. Czy jednak istotnie odnośna podejmowana jest na korzyść żydów? Owszem prawdą jest, że gdy my żydzi monitujemy z powodu ekscesów, numerus clausus oraz bojkotowania żydów, jako profesorów, odpowiada nam się, że władza jest bezsilna wskutek autonomii. Ale od tego tłumaczenia do znie-

sienia autonomii właśnie na naszą korzyść, to dystans bardzo daleki”.

Żydzi chcieliby doczekać się zniesienia autonomii i nie ściągnąć na siebie uwagi społeczeństwa polskiego. Jest to jednak trochę trudno, zważywszy ostatnie wystąpienia Grünbauma i innych przedstawicieli żydowskich.

—:O:—

Sprawa żydowska na terenie sejmiku polskiego

Na komisji oświatowej Sejmu toczyła się onegdaj dyskusja nad ustawą o szkołach akademickich. Cały szereg posłów i senatorów wypowiedział się przeciwko zniesieniu autonomii uniwersyteckiej. Podajemy tutaj w streszczeniu przemówienia niektórych posłów: Na wstępie pos. Bryła stwierdza, że o ile chodzi o ekscesy, to

...winna była niejednokrotnie młodzież żydowska, która niezawsze była w defenzywie. Sam fakt śmierci studenta Wacławskiego w Wilnie dowodzi, co wzbudza młodzież.

Ks. poseł Szydelski polemizując z żyd. posłem Sommersteinem stwierdza, że władze uniwersyteckie — odpowiedziały swemu zadaniu w zupełności i zrobiły wszystko, co było w ich mocy. Specjalnie na uniwersytecie lwowskim nie dzieje się krzywda ani żydom, ani ukraińcom.

Posel Bielecki jasno i dobitnie rzucił żydom w oczy prawdę i mówi.

— ...Nie wolno sprowadzać odwiecznej walki dwu światów chrześcijańskiej i żydowskiej do „hecy antysemitycznej”; jest to kapitalna — sprawa żydowska — w Polsce i w świecie całym. Nie można brać tylko skutków walki, nie sięgając do głębi tego zjawiska, którego się nie da usunąć rozporządzeniem ministerjalnem. Pos. Sommerstein spro-

wadził rzecz do wyliczenia rejestru krzywd żydowskich. Narzekał, że zamalowało jeszcze żydów się przyjmuje na niektóre wydziały np. lekarski. — Gdyby chcieć stanąć na tem samym stanowisku, to ani jeden Polak nie mógłby się dostać na wydział lekarski w Polsce. A nawet część zgłaszających żydów musiałaby odpisać. Krzywdy żydów w Polsce niema. Numerus clausus umożliwia tylko młodzieży żydowskiej studjowanie. Inaczej byłby potop żydowski. Sprawa żydowska istnieje, jak długo istnieją żydzi, antysemityzm był już w I wieku. Polska nie potrzebuje wzorów Hitlera, bo ma pod tym względem własne tradycje. W okresie oświecenia i odrodzenia postępowa trójka: Staszyc, Konarski i Zamojski przeciwstawia się nadaniu praw Żydom. Wypadki antyżydowskie wynikały ze zbyt wielkiej liczby żydów w Polsce. Zabotyński w „Hajncie” sam mówi o potopie żydowskim. Jest za dużo żydów. Żydzi nie mogą zapominać, że są w Polsce, a nie w Palestynie.

Przechodząc do samego zagadnienia walk z żydami, pytam, czy panów nie zastanowiło to, że walki te wybuchają raz po raz nie tylko w Polsce, ale w całej środkowej Europie, a nawet w Ameryce, i że trwają nie od dziś, ale od wieków. Nie jest to zatem prąd sztuczny,

jakiś wymysł „endecki”, ale zjawisko o dziejowej doniosłości.

W walce ostrej są ofiary. Gdyby szło o szukanie morderców dwóch polskich akademików: ś. p. Wacławskiego i ś. p. Grotkowskiego, to wiadomo znaleźlibyśmy ich wśród żydów. Opowiadania o znęcaniu się nad żydami i żydówkami są umyślnie często powtarzane, ażeby zasugerować, że to Polacy są brutalni. — Tymczasem nazwisk owych pobitych żydówek naogół się nie zna. Są to ogólne zarzuty. Starcia odbywają się oko w oko, w warunkach równych, a nawet przy pewnym uprzywilejowaniu żydów. Legendą również jest bezbronność żydów. Dawny romantyczny typ Jankiela cymbalisty należy już do przeszłości. Zamiast skromnego, pokornego żyda, mamy dziś do czynienia z wysportowanym, prowokującym się zachowującym Katzem lub Wulfinem. Żydzi w miastach żyją w takiej dużej liczbie, że niema mowy o przewadze liczebnej Polaków. Nie należy więc tragiczować i wyolbrzymiać zjawiska ponad miarę. Przydałaby się mniejsza doza hysterji w ocenie wypadków antyżydowskich.

Tak przemawiali posłowie polscy w Sejmie polskim w r. 1933, gdy chodziło o zniesienie autonomii uniwersyteckiej o co wszelkimi siłami zabiegali żydzi.

Ratujmy polski charakter Zakopanego!

W broszurze „Żydów. pod Giewontem” wykazał profesor Kling, jak z dnia na dzień, w zastraszająco szybkim tempie kurczy się polski stan posiadania w Zakopanem. Mają już żydzi 40 proc. kupców, co najmniej 13 proc. rzemieślników, przeszło 40 proc. adwokatów, przeszło 36 proc. dentyków, 18 proc. lekarzy. W ich rękach handel hurtowny i pewne gatunki przemysłu. Posiadają swój cmentarz, budują bóżnice, zbierają fundusze na sanatorium, a odrębna gmina wyznaniowa jest kwestją najbliższej przyszłości. Wykupują domy i pensjonaty, a kryzys gospodarczy odczuwają mniej silnie niż tubylecza ludność, bo korzystają z finansowej pomocy międzynarodowego żydostwa (np. bezprocentowe pożyczki), a nadto umieją przy pomocy różnych niedozwolonych sztuczek utrzymywać się na powierzchni, na nawet porastać w pierze.

Rośn'e żydostwo, jak lawina, przyniata nas swą siłą i wpływami, niszczy pierwiastki polskiej i chrześcijańskiej kultury.

Byłoby' zbrodnią wobec przyszłych pokoleń, gdybyśmy bezczynnie temu zalewowi się przypatrywali, przekłaby nas za to nasze pokolenie, dzieci.

Bezrobotni Polacy wszelkich zawodów giną z głodu, dla nich niema pracy nie ma miejsca na polskiej ziemi.

Miejsce żydów my chcemy zająć!

Nie pogromami, nie gwałtem, nie szykanami zmierzamy do celu, ale przez wprowadzenie w czyn hasła: „swój do swego”.

Polak polskiego sklepu szuka, polskiego rzemieślnika, polskiego lekarza, polskiego adwokata, polskiego pośrednika. Grosz polski do polskiej kieszeni.

Ratujmy polski charakter Zakopanego, tej najpiękniejszej perły Tatr!

—:O:—

Z Zakopanego Czy żydzi zakopiańscy stoją ponad prawem?

Jeżeli ktoś zerwie żydowski afisz, nie minie go kara — a żyd znajdzie wszędzie poparcie, jeżeli wchodzi w grę afisz „Hasła Podwawelskiego”.

Dnia 22 bm. grupka ciekawych stała przy wywieszce „Hasła Podwawelskiego”, czytając tytuł: Protest przeciw Makkabiadzie. Kilku żydów chce druk zerwać; czytający protestują, w spór wdaje się posterunkowy P. P. i rozstrzyga na korzyść machabeuszów.

Zachęcony łatwem zwycięstwem tujejszy kupiec p. Statter, wybiera z pośród obecnych dwu braci Dworzyńskich i poleca ich „przytzyrzać”. Jego woli staje się zadość choć p. Dworzyński równie jest kupcem i również znanym obywatel. Na policji przesiedzieli obaj bracia aż 5 godzin. Co to znaczy? Do tego doszło że Polaka pozbawia się wolności na życzenie żyda. I za co? Że czytał wywieszkę? B.

—\$x\$—

Co grają w kinach?

Kino Apollo: Miłość i flirt na nartach' najnowszy przebój sezonu Białe Szaleństwo w roli gł. Leni Riefenstahl i 50 naj słynniejszych narciarzy Europy.

Kino Sztuka: Z niebywałym powodzeniem wyświetla w dalszym ciągu czeski film Lamaca z Anny Ondrą Raj Podłotków.

Kino Wanda i Uciecha: Pierwsza operetka polska, zdobyła niebywały sukces 10% Dla mnie z Krukowskim, Mankiewiczówną, Walterem.

Kino Świt: Ladis Kiepusa śpiewa w Halce.

Kino Słońce: Brodzisz, Bogda, Bode w filmie Bezimienni Bocharowie.

Dom Żołnierza Polskiego: Niedz. pop. Krakowiacy i Górale wiecz. Niewolnice z Pipidówki. — Kino: Książę i Tancerka z Willi Fritschem i Lucy Doraine.

—:O:—

25-LETNI JUBILEUSZ PRACY. P. Maksymiljan Gautsch, generalny dyrektor Browarów Ks. Pszczyńskiego w Tykach i Browaru Piwa Słodowego w Siemianowicach obchodził dnia 1-go lutego swój 25-letni jubileusz służbowy.

Solenizant był przed objęciem kierownictwa Browaru Książącego w Tykach, 1 lutego 1908 roku od 1 kwietnia 1899 r. dyrektorem, obecnie do koncernu Ks. Pszczyńskiego należącego Browaru Obywatelskiego Sp. Akc. w Tykach.

—:O:—

AUTENTYCZNE.

W szkole rabinackiej zapytał raz Icek rabin w te słowa:

— „Rebe powiedz, dlaczego Bóg ukarał nasz naród żydowski i rzucił go po całym świecie, między inne narody?”

Rebe odpowiedział mu na to:

— „Ty tego nie rozumiesz chłopcze, ty jesteś jeszcze głupi na to. Bóg rzucił żydów między te narody, które chciał ciężko pokarać. A soj. Ici lejben.

Adres oddziału na G. Śląsk Zagłębie;

KROLEWSKA HUTA

UL. 3-go MAJA l. 15. m. 2

Sprawy redakcyjne i adm. w dziale „Wiadomości ze Śląska i Zagłębia D.” prowadzi p. Stanisław Sokolnicki Król.-Huta. 3-go Maja l. 15

Redaktor działu śląsko-zagłębiowskiego

przyjmuje

we wtorki od 5-7 po poł.

Śląsk trzeba spolszczyć - a nie wynarodowić!

Dawniej, za czasów zaborczych na Śląsku były wsie nawskróś polskimi i mimo blisko 7-wiekowych wysiłków prusaków nie udało się Polaków wynarodowić — zgermanizować. Miasta wprowadzone przez żywioł niemiecki, lecz szybko tempem, już w okresie plebiscytu przywrócono im charakter polski. Obecnie żyjemy po zjednoczeniu Śląska z Macierzą blisko 12 lat i jak wyglądały?

Nasze miasta, zalane żydostwem. Prawie wszystkie większe kamienice począwszy od piwnic aż do strychów zamieszkane są przez żywioł żydowski. Większość sklepów i pracowni opanowana jest przez żydów. Obecnie zajmują żydzi komfortowe mieszkania nowowyprowadzonych kamienic za pożyczki magistrackie i kas oszczędności, a prawie, że każde stare mieszkanie przechodzi wraz z umeblowaniem za judaszowskie „talary” na własność żydowską. Ulice i ich nazwy, jeszcze polskie, ale kamienice już coraz rzadziej należą do chrześcijan.

Czy niebezpieczeństwa wynarodowie-

nia Polaków - chrześcijan w miastach śląskich nikt nie widzi?! Co będzie dalej?! Zgroza pomyśleć!

Bezrobocie, a z niem nędza zaglądają coraz częściej i czynią spustoszenie wśród chrześcijańskiej ludności miast. Żywioł żydowski nie zna nędzy. Zaglądajmy do zakątków miast, popatrzmy na ulice miejskie, gdzie żyją nędzarze, oto parjasi społeczeństwa chrześcijańskiego. Co robi córka — co niejedna matka lub żona?!!!

SKONFISKOWANO

SKONFISKOWANO

Czy tego nie widzicie?

Ziemia Śląska woła o ratunek!!!

Wynarodowienie grozi nam!!!

Kini.

SKŁAD KONFEKCJI MĘSKIEJ I DAMSKIEJ

P. KAMIŃSKI

Królewska Huta, ul. Wolności, (róg Sienkiewicza)

TEL. 169.

—: STAŁY WYBÓR najnowszych modeli na składzie:—

Bluznierca referentem karnym Urzędu Skarbowego w Katowicach.

TAJEMNICZA POSTAĆ P. CYZMERA. — CIEKAWA PRZESZŁOŚĆ W WILNIE I SOSNOWCU. — DOMAGAMY SIĘ WYJAŚNIENIA.

W urzędzie skarbowym akcyz i monopolów w Katowicach jest sobie referentem niejaki p. Cyzmer, o którym chodzą słuchy, że jest żydem. Ten fakt sam w sobie nie zawiera nic oryginalnego, ani ciekawego, boć wiadomo powszechnie, że niejeden żyd siedzi na dobrym urzędzie, pobiera świetną pensję i zdaje się, że niema takiej siły, któraby takiego pana mogła ruszyć z miejsca. Nie o to nam też bynajmniej chodzi... Ten to pan Cyzmer przywędrował na Śląsk aż z dalekiego Wilna, gdzie był nauczycielem szkoły powszechnej i z niewiadomych (a może wiadomych) przyczyn został z posady zwolniony. Stamtąd zrobił olbrzymi skok, blisko tysiąc kilometrów i z Wilna przyjechał aż do Sosnowca. Nie wiemy czemu to zawdzięczać, dość, że p. Cyzmer dostaje w Sosnowcu posadę w Sądzie miejscowym i utrzymuje się na tem stanowisku jakiś czas. Ale, jak to zwykle i w przeszłości bywało, Cyzmer zostaje zwolniony i z tej posady, znówu z „przyczyn niewiadomych”. Ładując dalej, nasz p. Cyzmer opiera się w Katowicach i znówu z „nieznanych przyczyn” otrzymuje posadę w skarbowości, tym razem prezentuje nam się jako referent karny Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów w Katowicach. Tu dopiero pokazał pan referent rogi, pokazał co potrafi.

Wbrew wszelkim ustawom o zachowaniu się urzędników państwowych w służbie, Cyzmer zaczął postępować we właściwy sobie sposób. A więc, zaczął „pouczać”, kto go chciał i nie chciał słuchać o tem, że Boga niema wogóle że religja jest „przesądem burżuazyjnym” etc. Jednym słowem p. Cyzmer zaczął uprawiać najbardziej bolszewicką propagandę bezbożniczą i uprawia ją do dnia dzisiejszego.

Kilkakrotnie miało już miejsce natychmiastowe reagowanie ze strony klientów tego urzędu na bezbożnicze zapędy p. Cyzmera, lecz widocznie i te reakcje nie pomogły, albowiem p. Cyzmer w dalszym ciągu propagandę wolnomyślną uprawia w najbrutalniejszej jej formie, gorsząc najszerzej klientów tego urzędu państwowego.

Wobec powyższego warto zapytać, czemu się to dzieje, że propaganda bezbożnictwa ma miejsce w urzędzie państwowym, przez urzędnika państwowego, płatnego z pieniędzy wpłacanych przez reli-

gijne rzesze obywateli państwa polskiego? i t. d.

Domagamy się kategorycznie, aby przełożeni bezbożnego p. Cyzmera zainteresowali się temi sprawami i utemperowali bujnego młodzieńca, który pod-

waża powagę urzędu państwowego i naraża go na stratę zaufania u szerokich warstw obywateli.

—:O:—

Skandaliczna gospodarka „butowa” w Chorzowie.

ŻYD LUBELSKI, SZAFRANIEC I RADCA BARGIEL W JEDNYM SZEREGU.

W poprzednim numerze „Hasła Poznańskiego” pisaliśmy o aferze, jaka miała miejsce w Chorzowie, gdzie gmina, a właściwie radca Bargiel (nawiasem mówiąc wybrany z partji niemieckiej) dostarczyli bezrobotnym w formie bezpłatnej butów na zimę.

Jak wszędzie, tak i w tym wypadku, czynnymi byli rozmaici pośrednicy, wśród których najważniejszą rolę odegrał niejaki Szafraniec uniwersalny kupiec który pośredniczył między radcą Bargielem, a żydem Lubelskim z Król. Huty ul. Dworcowa, dostawcą owych butów.

Pisaliśmy poprzednio, że przyjęto ofertę żydowską, mimo, że była ona wyższa (pozornie), a odrzucono oferty polskie. Jakże się to stało? Tajemnica od-

ślania się obecnie, bowiem po bliższem z naszej strony zainteresowaniu się tą sprawą, dowiedzieliśmy się przedziwnych spraw, które muszą ujrzeć światło dzienne na sali sądowej. A oto, jak się sprawa cała z bliska przedstawia: Wprawdzie rachunki na owe tragiczne, że tak się wyrażymy, buty, były przedstawiane Urzędowi Gminnemu na zł. 6.50 i wyżej, ale Lubelski bynajmniej takiej sumy nie pobierał. Wiadomo bowiem jest powszechnie, że panowie radca Bargiel i pośrednik Szafraniec, płacili Lubelskiemu za te buty tylko po 3 złote.

A więc radca Bargiel nie wahał się ani chwili popełnić czyn karygodny, tem karygodniejszy, że chodzi tu przecież o najbiedniejszych mieszkańców gminy, a

więc nie wahali się ci panowie robić interesu na skórze nędzy wyjątkowej.

Nic dziwnego, że skoro ujawniono powyższe machlojki, zapanowało w całej gminie całkiem zrozumiałe oburzenie i sużnem jest, że obywatele, płacący podatki domagają się natychmiastowego wkroczenia w tę sprawę władz miarodajnych, któreby zbadały, jakim prawem dokonywa się podobnych nadużyć (inaczej tego nazwać nie można), co w całej tej sprawie miał do powiedzenia Szafraniec i jaką rolę odegrał w tej całej aferze radca Bargiel.

Nie wolno nad tą aferą przechodzić do porządku dziennego, nie wolno zamykać oczu na zło, które działa z krzywdą najuboższych mieszkańców gminy Chorzów.

Za uderzenie w twarz... 100 zł.

Żydowscy akademicy w Król. Hucie złączeni w kółku „Ognisko” urządzili w ub. roku w hotelu „Dworcowym” zabawę, na którą komitet zaprosił swych członków, pomijając przy tem dr. Jakóba Norberta. Wstrzymanie zaproszenia p. N. spowodował inż. Jakób Grincajger z powodu zatargów osobistych. Mimo pominięcia go, dr. N. zjawił się na zabawie, otrzymawszy zaproszenie przy wejściu. P. Grincajger, widząc swego „przyjaciela” w sali, zaszedł mu drogę i zarzucił mu, iż przybył na zabawę nieproszony, na co p. Norbert reagował uderzeniem p. G. w twarz.

Następne spotkanie przeciwników odbyło się w sali sądowej Sądu Grodzkiego w Król. Hucie, gdzie dr. Norbert skazany został za czynną zniewagę na 150 zł. grzywny lub 10 dni aresztu. Od wyroku tego wniósł odwołanie i sprawa została ponownie przeprowadzona obecnie

przed Sądem Okręgowym w Król. Hucie.

Dr. Norbert przyznał się do uderzenia swego przeciwnika w twarz i tłumaczył się tem, że został przez Grincajgera publicznie sprowokowany, a będąc oficerem rez. był zmuszony bronić swego honoru. Sąd jednak stanął na stanowisku, że uderzenie w twarz nie jest właściwą reakcją na prowokację i skazał dr. N. na 100 zł. grzywny, darowując mu karę na podstawie amnestji.

Józef Parol

Pierwszorzędna Konfekcja męska damska i dziecienna

Królewska Huta

ULICA, WOLNOŚĆ Nr. 31.

Najtańsze i najkorzystniejsze

—:— źródło z kupa —:—

—:— Stałe Najnowsze modele —:—

FR. BISKUP

Królewska Huta,
ul. 3-go Maja 43.

Poleca obuwie dzieciinne, damskie i męskie, buty robocze, kropy, wykonane we własnym warsztacie, oraz obuwie —:— fabryczne —:—

Najstarszy skład obuwia w mieście. Ceny konkurencyjne!

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Najbliższa premjera. W przygotowaniu pod kierownictwem p. reż. Brylińskiego ukaże się niebawem „Trjumf medycyny” (Dr. Knock) Romaina’a.

—:O:—

CO GRAJĄ W KINACH W Król.-Hucie?

Kino „Colosseum”, Król. Huta, Wolności 48. Gustaw Froehlich — Marta Eggerth w niemiecko-francuskiej operetce filmowej „Śpiew — Całus — Dzie-

wezyrna“ — 100 % śpiewu — 100% humoru i 100% śmiechu. — 2. „Ludzie Szakale“ dramat sensacyjny.

Kino „Apollo“, Król. Huta — 1. „Pogromcy nieba“, potężny obraz z życia lotników ameryk. — 2. „W szponach tigrisa“.

Korespondencje: Z Myślenic

Zmora miasteczka.

Jak czytamy w „Hasie Podwawelskim“ wszędzie zaznacza się zwrot ku lepszemu, wszędzie budzi się ruch odżydzeniowy. U nas, w Myślenicach, miasteczku, które niejednokrotnie już dało dowody swego patryjotyzmu, niestety, na punkcie żydów panuje wielkie niezrozumienie, tej, tak ważnej dla naszego miasteczka i naszego dobra kwestji. Jak już pisaliśmy w nrze 1-szym „Hasła P.“ Myślenice są silnie zażydzone, a przyczyniają się do tego tak obywatele miasteczka, jak i licznie zaludnione okoliczne wioski, których mieszkańcy bez zastanowienia się kupują w sklepach żydowskich, przez co, żydzi porastają w pierze i osiadają tutaj coraz liczniej, a polski stan posiadania się kurczy.

Wielką winę ponosi tutaj także inteligencja miejscowa, która przecież winna różnić się od prostego ludu większym zrozumieniem niebezpieczeństwa zalewu żydowskiego i przyświecać mu dobrym przykładem, która natomiast popiera żydów na każdym polu.

Nie więc dziwnego, że taki stan rzeczy sprzyja żydom, że polski kupiec leciwo dyszy, a polski chłop i rzemieślnik pozbywa się swego mienia za długi i lichwiarskie procenta na rzecz żydów.

W dodatku miasteczko nasze, w którym rozwinęło się rzemiosło szewskie i cholewkarskie, mogłoby stać się bazą polskiego obuwnictwa, gdyby nie to, że polscy majstrowie szewscy wszelkie zalety majstrów szewskich oddają żydom cholewkarzom pomijając warsztaty katolickie.

Na tem polu musi nastąpić otrzeźwienie. Kupiec i rzemieślnik, Polak i chrześcijanin musi znaleźć poparcie polskiego społeczeństwa! Brudne i niechlujne sklepiki żydowskie muszą ustąpić miejscem schludnym handlom chrześcijańskim!

A wtedy, nie będzie licytacji mienia chrześcijańskiego, nie będzie oszustw i szalbierstw, a polski kupiec i rzemieślnik wspomagani przez polskiego konsumenta rozwijają swe warsztaty pracy, ku jego zadowoleniu i na pożytek Ojczyźnie. Zrzucmy z siebie żydowską zmore!

Obywatele.

—O—

Z Wiśniowej koło Frysztaka Apel do mieszkańców Wiśniowej

Gdy nasi poprzednicy starali się o to, ażeby wieś swoją uwolnić od żydów, to obecnie spotyka się wielu żydowskich „wujków“, którzy ich wspierają tak finansowo, jak i moralnie.

Takich żydowskich wujków można u nas spotkać tak między gospodarzami, jak i innymi mieszkańcami wsi Wiśniowej.

Jednym z takich początkujących jest obywatel wsi Wiśniowej, katolik, który wybudował dom w najpiękniejszym miejscu naszej wioski, obok dworu, stacji kolejowej, na placu biednego staruszka, który dał się oszukać w haniebny sposób aby w przyszłości zamieszkać w chlewie przybudowanym specjalnie na jego mieszkanie do domu, zamieszkałego przez żyda.

Będąc chytrym na żydowskie dolary wybudował dom, do którego wpuścił żyda, który obecnie prowadzi handel ze szkodą sklepu katolickiego.

Ludność wiejska garnie się do żydowskiego sklepu z ciężko zapracowanym groszem, aby go oddać w ręce lichwiarza, za tą marną szklankę moszczonej, albo też za kawałek wstrętnej koszernej kiełbasy, którą otrzyma przy zakupie większej ilości towaru.

To jest wstyd, ażeby w takiej małej wiosce mogły się utrzymać cztery rodziny żydowskie.

„Hasło Podwawelskie“ w Wieliczce.

(Wielickie rozmaitości).

„Hasło Podwawelskie“ musiało się tutejszym „jewrejom“ dobrze dać we znaki, jeśli nie mogą go strawić i przy każdej sposobności tylko o niem mówią — naturalnie, z jadem i śliną na ustach z wargami wywróconemi — nosem krogulczym — parsającym na wszystko, co polskie i katolickie.

Jechałem przed paru dniami motorówką i usiadłem między samymi żydami, a właściwie żydziakami — bo mieli tak blisko po 20 lat. Brudne, nie myte, z zajadami w kątach ust. Belkotali nawpół po polsku — nawpół po żydowsku — a wszystko na „Hasło Podwawelskie“, przytaczając treść jego artykułów i robiąc mu w ten sposób bezpłatną reklamę. Jedna pani, przysłuchując się temu belkotaniu, zapytała się po cichu: „A co to za pismo, co się żydzi tak na nie żalą? Musi być dobrze redagowane — i mówi im prawdę w oczy, kiedy ich tak boli. Jak tylko przyjeździemy do Krakowa — zaraz sobie je kupię na stacji... Wkońcu inni żydzi, widząc, że się tem wygadywaniem na „Hasło Podwawelskie“ tylko kompromitują — przestali o niem mówić — a nawet ganiili tych, co się jeszcze niem zajmowali. „Ty Mojsze, bądź cicho — nie piskuj tak, bo cię nikt nie słucha.“ — mówili starsi młodszym — wreszcie wtydząc się sami siebie, nagle gdzieś prędko zniknęli. Jestto nauka dla tych, co w „Hasło Podwawelskim“ pracują, by sobie z ujadania na „Hasło Podwawelskie“ przez żydów wielickich — nic nie robili: „Psie głosy — nie idą do niebiosy!“

Pan Fuhrschmied, emerytowany funkcjonarjusz sądowy z płacą blisko 300 zł., otrzymał na gwiazdkę posadę „komornika“ wielickiego z płacą nielada... Z tej płacy mógłby się utrzymać na pewno zredukowany urzędnik z żoną i dziećmi... Pan Fuhrschmied ma 2 pensje — zredukowany urzędnik, żadnej... Zanim się to stało — p. Rosenblütt, córka sędziego z Krakowa — otrzymała posadę z początkiem roku szkolnego 1932/33 w Pryw. Gimnazjum żeńskim w Wieliczce, gdzie p. Majzeles — jest skarbnikiem, bardzo bliski znajomy p. Fuhrschmieda... Cieszy się p. Fuhrschmied, że został „komornikiem“ — ale i p. sędzia Rosenblütt się cieszy, że córka jego uczy w pryw. Gimnazjum żeńskim w Wieliczce. Cieszą się inni żydzi z Wieliczki i z Krakowa, że bez przeszkody zabierają posady rządowe i prywatne Polakom i katolikom, którzy na to nawet oburzyć się nie mogą... Ciekawimy, czy Pan Prezes sądu apelacyjnego w Krakowie — także się cieszy... Urzędnik zredukowany — jego żona i dzieci — z pewnością się nie cieszą... Kandydatka zawodu nauczycielskiego z dobrymi świadectwami — Polka i katoliczka — rodem z Wieliczki — bez

posady też się nie cieszy, ani jej rodzina. A Pani Dziewulska, dyrektorka Przyw. Gimnazjum żeńskiego w Wieliczce — Polka i katoliczka — mając aż 3 żydów zajętych u siebie czy się także cieszy...? „Nie było — nie było dawno, Polsko, To bie: żydzi wszystko posiadli — a Twa działwa w grobie...“ Co słysząc z „Towarzystwem Opieki nad Prywatnem Gimnazjum żeńskim w Wieliczce“...? Czy istnieje jeszcze...? Któż do niego należy...? Ks. Hałatek — nie żyje: któż jest jego prezesem...? Czy nie p. Horowitz...? Zresztą — po co ma istnieć...? Dziś Prywatne Gimnazjum żeńskie w Wieliczce — niema najmniejszej racji bytu. Wobec praktycznych zadań dzisiejszej szkoły średniej Pryw. Gimnazjum żeńskie w Wieliczce powinno być zwinęte, podobnie jak zostało zwinęte Pryw. Seminarjum nauczycielskie żeńskie a w jego miejsce powinna powstać Żeńska szkoła zawodowa przemysłu ludowego, złączonego z gospodarstwem domowym i handlem. Młodzież męska ma szkołę górniczą — młodzież żeńska powinna mieć coś podobnego w przystosowaniu do potrzeb kobiecych. Gdy mężczyźni, mając wykształcenie górnicze — pracują w kopalni ich żony i córki prowadzą gospodarkę domową — robią różne części ubrania i bielizny — albo prowadzą drobny handel własnymi wyrobami. Dawniej tak było. Wieliczanie zajęci byli górnictwem i przemysłem z niem połączonym — a Wieliczanki gospodarowały w domu, zajmowały się uprawą roli, hodowlą drobiu — sadownictwem — modniarstwem — wyrobem krochmalu i mydła — wypiekami chleba, kukulek i bułek. I lepiej im było niż dzisiaj. Także przy szkole górniczej powinny powstać kursa nauki przemysłu górniczego: rzemieślnictwa solnego — ślusarstwa i kowalstwa — ciesielki i stolarstwa — bednarstwa — blacharstwa — murarstwa i kaflarstwa — do obsługi salin i rodzin górniczych, a także ludności miejscowej pozostającej z niemi w społecznym stosunku. Niema sensu młodzieży żeńskiej, pochodzącej przeważnie z rodzin robotniczych i włościańskich ściągać do Pryw. Gimnazjum żeńskiego — i wykolejać jej z pracy swoich rodziców — dlatego, aby kilka nauczycielek i nauczycieli miało posady. To nie jest w intencji obecnego Rządu i jego najnowszej reformy szkolnej, której jesteśmy gorącymi zwolennikami. Która z dziewcząt prawdziwie uzdolniona będzie chciała się kształcić w szkole średniej i będzie miała na to potrzebne środki — to będzie miała wstęp wolny do Państwowego Gimnazjum męskiego w Wieliczce, które stanie się wtedy szkołą koedukacyjną. Ale do tego powrócimy nieraz jeszcze w osobnym artykule. Prywatne Gimnazjum żeńskie jest nam obecnie zupełnie niepotrzebne. Ono już

spełniło swoją oświatową misję podobnie jak i zlikwidowane Seminarjum nauczycielskie. Dzisiejszem hasłem naszym powinno być w Wieliczce: „My chcemy zawodowej szkoły żeńskiej!“

Wspomniałem powyżej o ś. p. ks. St. Hałatku. „De mortuis nil nisi bene“. „O nieboszczykach można pisać tylko dobrze.“ Tak — chcę mu poświęcić najmilsze wspomnienie. W czasie inwazji moskiewskiej w r. 1914 — gdy wszystkie władze świeckie w wielickiej kotłynie rozsypały się w pył i miejsca policjańscy zdzierali z murów odezwę: „Do moich ludów...“, zacierając w ten sposób wszelkie ślady „cesarskiej potęgi“ — gdy motłoch uliczny rzucił się na sklepy i magazyny miejscowe: wyniosła postać reprezentanta Boskiej Władzy na ziemi wielickiej ks. Stanisława Hałatka, jak ongiś w czasie morowej zarazy postać św. Antoniego Padewskiego — ukazała się na placach i ulicach miasta, przywracając wszędzie porządek i ład społeczny wielką powagą swego Urzędu Bożego. „Drodzy moi parafianie“ — wołał wielicki proboszcz do rabujących sklepy — „nie łakomcie się na cudzą własność, która Wam nigdy szczęścia nie przyniesie, a zakłóci Wam na zawsze spokój sumienia!“ I rabunek, nakazany przez żołnierzy moskiewskich — natychmiast ustawał, a ci, co ze sklepów pobrali — z powrotem oddawali. Oficerowie rosyjscy, słysząc jego Boskie słowa — mieli cześć dla jego osoby i publicznie na ulicy mu salutowali, poddając się wyższej woli. Ten jeden szczegół z jego życia wystarczy — i powstać 75-letniego starca apostoła przy końcu jego życiowej pielgrzymki — góruje ponad swem otoczeniem. Cześć jego pamięci!

Przy tej sposobności należy wspomnieć także o śmierci niespodziewanej ostatniego komendanta Policji państwowej b. powiatu wielickiego, śp. komisarza Ludwika Mleka. Zmarł nagle na udar serca w 52 roku życia, nie długo po przejściu w stan spoczynku. Przeszedł do powiatu równocześnie ze starostą Meixnerem i zastawszy oplakane stosunki bezpieczeństwa publicznego — usunął je w krótkim czasie, pokrywając cały powiat siecią czujnych posterunków, które osobiście kontrolował. To też wkrótce ustały bójkі po wsiach i liczne kradzieże — i spokojnie można było spoczywać po pracy — albo powracać nocą do domu. Przytem w służbie był bardzo przystępny — grzeczny i każdego usłużny. Z chwilą jego ustąpienia — każdemu dał się uczuć brak jego osoby. Nagły zgon jego spowodował wielki żal u wszystkich, co znali jego patryjotyczny zapał i poświęcenie. Niech i jemu ziemia będzie lekka!

, Wieliczanie.

lą, gdy się bramy szkolne po ferjach świątecznych otworzyły, nauczycielstwo tutejsze, poza nielicznymi wyjątkami, czyniło swe zakupy w firmach chrześcijańskich.

Również Wielebne duchowieństwo i Zakony żeńskie pokrywają swe zapotrzebowania u chrześcijan.

Reszta społeczeństwa, zachęcona tak gonimym naśladowania przykładem, winna pójść śladami tych, którym leży na sercu, dobro i potęga Ojczyzny.

* * *

Otwarcie nowej chrześcijańskiej placówki.

Do firm chrześcijańskich, których jest zaledwie kilka w Tarnowie należy zaliczyć nowootwartą aptekę p. Stanisława Kozickiego przy ul. Lwowskiej l. 24. Nowocześnie urządzonego lokal, według ostatnich wymogów higieny, wyróżnia się na pierwszy plan swym zewnętrzny wyglądem wśród tarnowskich aptek.

Właściciel „Apteki nowej“ p. St. Kozicki cieszy się opinią uczciwego i solidnego człowieka, przyczem posiada bo-

gate doświadczenie na polu farmaceutyki.

Nowej chrześcijańskiej placówce życzy Redakcja wraz z Administracją z całego serca „Szczęść Boże!“

—o—

Z Piotrkowa Tryb.

Czy nasze samorządy muszą popierać żydów?

Magistrat m. Piotrkowa Trybunalskiego rozesłał do miejscowej ludności „listy szczegółowe osób, zamieszkałych w lokalach nr...“ na terenie miasta i okolicy, do wypełnienia.

Otrzymałszy te druki więcej wrażliwi i uważni obywatele zauważyli ku swe mu największemu zdumieniu, że zostały one wykonane w drukarni żydowskiej „Adolf Pański Spadk., Piotrków Tryb.“, o czym świadczy podpis firmowy tej drukarni widniejący u dołu każdej listy.

Nie więc dziwnego, że fakt ten poruszył do żywego patryjotycznych i po polsku myślących Piotrkowian, którzy też zapytują Magistrat m. Piotrkowa: Dlaczego oddaje roboty dostawcom żydowskim, gdy warsztaty chrześcijańskie sto-

Kupujcie tylko w firmach chrześcijańskich !!!

DZISIAJ JESZCZE NIECH KAŻDY SPIESZY NA BIAŁE TYGODNIE

Mamy przygotowane dla Pani (a)

20.000 mtr. płóciń bieliżnianych od ceny 0.59 mtr.

8.000 „ płótna prześc. i powleczen. „ „ 1.25 „

10.000 szt rozmań. bielizny damsk. kosz. „ „ 0.90 szt.

5.000 „ ręczników frotte od ceny 0.90, 0.75, 0.68, 0.60 szt.

4.000 mtr. ręczników kolor. i kuchennych 0.29 mtr.

10.000 kupon, koronek i haftów szt. a 10 mtr. za 0.55 „

5.000 tuż. chusteczek męsk. damsk. i dzieciennych 0.65 tuż.

3.000 mtr. firankowych 9.55 mtr.

Jest to jedyna okazja dla hotelarzy, szpitali, ochronek i zakł. fryzjerskich oraz rodzin chcących zakupić ładną wyprawę dla córki i własnego gośp. domow.

DOM KONFEKCYJNY

Królewska Huta, ul. Wolności 1, 25.

Największy dom towarowy na Górnym Śląsku.

ją nieczynne, a nędza szczyrzy zęby nie do żydów, lecz do chrześcijan?

Byłoby bardzo pożądanem, aby nasze władze samorządowe zaczęły więcej się liczyć z opinią chrześcijańskiego społeczeństwa, które przecież, jako będące jeszcze większością, najwydatniej zasila kasy samorządów miejskich.

Obywatel.

—:O:—

Z Oświećmiał

Panom akademikom
z „Postępu“.

W dniu 1-go lutego „Akademickie Koło Oświećmian“ urządziło „zabawę akademicką“ w salach hotelu „Herz“ w Oświećmiału. Tak głoszą rozsyłane zaproszenia, które u dołu zaopatrzone są podpisem drukarni A. Gross — Oświećmiał.

Jak z jednej strony należy odnieść się z całym uznaniem dla pracy oświatowej i społecznej akademików w ich gnieździe rodzinnem, — bo trzeba wiedzieć, iż niedawno odseparowali się od żydów, swych kolegów i rozwinęli szeroko swą działalność — to jednak fakty iż zabawa akademicka odbywa się w żydowskim hotelu Hertza, a zaproszenia na nią drukowane są również w żydowskiej drukarni — muszą zaniepokoić chrześcijańskie społeczeństwo Oświećmiału, które bacznie obserwuje działalność i postępy swej młodzieży.

Nie wnikając już w to, że lokal żydowski, z powodu jego zaniedbania i niezbyt milej reputacji jest zdaleka omijany przez każdego szanującego się czło wieka a podwórkowe zapachy odstręcza ją gości żydowskiemu „plajtującemu“ hotelowi, — należy stwierdzić, że nierozważny krok młodzieży z „Postępu“ może jej przynieść utratę sympatii, jaką sobie pozyskała.

Z opinią publiczną należy się liczyć Panowie Akademicy!

Tak pięknie rozwijającą się placówkę należy prowadzić w duchu czysto polskim, a nie kazić jej niefortunnnemi pociągnięciami, może zbyt lekkomyślnych jednostek.

Oczekujemy rehabilitacji!

Obserwator.

—:O:—

Z Tryńczy koło Przeworska

Pod pręgierz opinii
publicznej!

W Tryńczy, w pow. Przeworskim, na rzece Wisłok, Dyrekcja robót publicznych buduje duży most żelazny.

Roboty oddano dwom firmom: „Kró-

lewska Huta“ ze Śląska i „Rudzki i Spółka“ z Warszawy. Pierwsza z nich, budująca tylko jedno prześło, pracuje pod każdym względem bez zarzutu. Nie można tego powiedzieć o firmie „Rudzki i Ska“, budującej dwa prześła. Firma ta od samego początku z dziwną i niezrozumiałą sympatią odnosi się do żydów. Całą dostawę drzewa, potrzebnego do rusztowania, w ilości kilkuset kubików oddała żydom: Spetzowi z Leżajska i Sandbankowi z Sieniawy. Nie pomogło nic, że w bliskiej okolicy znajdują się duże lasy Czartoryskich, Potockich i innych właścicieli. Nie pomogło nic, że polscy właściciele lasu składali oferty, zgadzając się na najniższe ceny ofertów żydowskich. Przedstawicielstwo firmy „Rudzki i Ska“ (inż. B. Morawski z Warszawy) wszystkie materiały drzewne zakupiło u żydów.

Gdy chodziło o zwózkę materiałów żelaznych ze stacji kolejowej, pierwszeństwo miał również żyd. Trzeba było dużych wysiłków ze strony zgłaszających się włóścian miejscowych, by uzyskać ten zarobek, przyczem jednak nie obeszło się bez żydowskiego pośrednictwa.

Nawet towary kolonialne dla monterów firmy „Rudzki i Ska“ dostarcza żyd z Sieniawy chociaż na miejscu jest parę sklepów katolickich.

Ludność miejscowa patrzy na to z rozgoryczeniem i nie tai swego oburzenia na tego rodzaju postępowanie Warszawiaków.

Zaznaczyć należy, że pod względem niebezpieczeństwa żydowskiego jest ona wysoce uświadomiona. W Tryńczy nie ma dziś ani jednego żyda (przed wojną było ich paru), rozwijają się natomiast polskie spółdzielnie, jak mleczarnia spółdzielcza, kasa Stefczyka, kółko rolnicze. Istnieje też parę prywatnych polskich sklepów. Gorzej jest we wsiach okolicznych, gdzie żydowski stan posiadania jest jeszcze dosyć duży, choć i tam budzi się duch oporu.

—:O:—

Z Jaworzna

Nie idźcie „Do stodoły“...

Organa śledcze bez przerwy „nakrywają“ coraz to nowe handelki żydowskie, w których bez koncesji sprzedaje się napoje alkoholowe w naczyniach otwartych, „na kieliszki“. Nie zraża to „naszych“ żydków, którzy z zamiłowaniem uprawiają ten proceder, w myśl przysłowia „owoc zakazany smakuje“...

Aby pójść naszym władzom na rękę, podamy do ich wiadomości, że w Jaworznie w samym rynku istnieje handel trunkami żyda Szmula Neufelda, w którym to szyneczku na wielką skalę zaprowadzona jest taka nielegalna „rozle-

wnia“ spirytusu. W handelku tym, który nosi nazwę „Do stodoły“ można nabyć „na kieliszki“ wódkę w najrozmaitszych gatunkach. Największym powodzeniem cieszy się gatunek wódki t. zw. silnej, który to napój jest sporządzany w sposób wiadomy tylko właścicielowi. Wystarczy powiedzieć, że napój ten dziwnie przypomina smakiem gaszone wapno, to też nic dziwnego, że zyskał sobie wielu nie wybrednych zwolenników, bo... drapie w gardle.

„Dopóty dżban wodę nosi...“ Niewątpliwie teraz władze wkroczą „Do stodoły“ i przyjmą na siebie rolę gospodarza, który potrafi odróżnić plewy od zdrowego ziarna.

Bywalec „Do stodoły“

—:O:—

Z Pechnika ad Jaworzno

Prowokacja katolickich
uczuc religijnych.

W niektórych miejscowościach żydowskiej kupcy nie mając nad sobą ścisłego dozoru policji, mimo obowiązującej ustawy o spoczynku świątecznym otwierają swe sklepy w dni świąteczne i handlują w najlepsze, kpiąc sobie z wszel-

kich przepisów ku zgorszeniu ludności okolicznej i na szkodę kupców - chrześcijan.

W miejscowości Pechnik ad Jaworzno przy ul. Grunwaldzkiej nr. 1534 prowadzi trafikę żyd Gerson Fischer, który jest jednym z tych handlujących w dni świąteczne. Sklep jego w niedziele i święta otwarty jest od świtu do późnej nocy. Pod pozorem sprzedaży wyrobów tytoniowych sprzedaje również wszelkiego rodzaju artykuły spożywcze i cukernicze.

Przykry to jest widok, gdy w czasie sumy lub uroczystości kościelnej, — sklep żydowski stoi otworem. Czyny to wrażenie, jakby żyd rozmyślnie prowokował uczucia katolickie pewny, — że ujdzie mu to bezkarnie.

Władze tutejsze zdają się nie spostrzegać, jak żyd łamie ustawę i nie czynią nic, ażeby pouczyć go, że w praworząd- nem państwie nieprzestrzeganie przepisów pociąga za sobą surową karę.

Apelujemy do władz, aby ukróciły samowolę żydowską i zakazały Gersonowi Fischerowi handlować w niedziele i święta pod karą grzywny, tak jak to jest praktykowane gdzieindziej.

Obywatel gminy Jaworzno.

—:O:—

Katolickie firmy godne polecenia:

Salon gorsetów „ZERMENA“ Kraków, SZEWSKA 10, znany ze swej elegancji, solidności, obecnie po obniżce cen daje Klienteli najtańsze źródło zakupu, gorsetów, napierśników i wytwornej bielizny.

ZAKŁAD
DLA WYROBU I NAPRAWY
OBUWIA
„WIKTORJA“
wykonuje obuwie sportowe, luksusowe i ortopedyczne oraz wszelkie reperacje
PO CENACH PRZYSTĘPNYCH.
Specjalna naprawa kaloszy i śniegowców.
KRAKÓW DŁUGA 65.

MIODOSYTNI
KAZIMIERZA ROBACKIEGO

-- założona w roku 1841. --

poleca wszelkie miody, tak do picia jak i lecznicze od najstarszych
KRAKÓW SŁAWKOWSKA 26.

PIWO OKOCIMSKIE barona J. Götza w Okocimie.

OBUWIE wytwórnia „Franko“, Kraków, ul. Florjańska 29 w sieni.

WARSZAWSKI SKŁAD PRZYBÓRÓW FOTOGRAFICZNYCH oraz pracownia wszelkich robót fotograficznych Edmund Grünhauser, Kraków, Szewska 2. — Tel. 11428.

FABRYKA MEBLI
ŻELAZNYCH I METALOWYCH

ANTONI POGORZELSKI

Kraków, ul. św. Łazarza L. 9.

Telefon 100-98

Telefon 135-88.

WYKONUJE:

Meble mosiężne, żelazne, blaszane wkłady siatkowe do łóżek urządzenia szpitalne, stoły ginekologiczne, umywalki, dentystyczne, szafki lekarskie, łóżka wyciągane, jakoteż urządzenia hotelowe i pensjonatów.

Dostawa Terminowa

Dogodne warunki, dostępne ceny.

Drukarnia Ludwika Gronusia i Ski

KRAKÓW ULICA STOLARSKA L 6. TELEFON NR. 110-18

Zaopatrzona w maszyny do składania systemu „Linotype“, najnowsze pospieszne rotacyjne maszyny, wykonuje wszelkie prace w zakres drukarstwa wchodzące starannie i punktualnie.

Geny nader przystępne.

Geny nader przystępne